

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl soudkyní Mgr. Lenkou Oulíkovou ve věci

žalobkyně: **M. V.**,
bytem X,

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**,
sídlem Křížová 1292/25, 225 08 Praha 5,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 16. 4. 2021, č. j. X,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 16. 4. 2021, č. j. RN-X, se ruší a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.**
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení částku 134 Kč do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.**

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) domáhala zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalované (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým byly zamítnuty její námitky a potvrzeno předchozí rozhodnutí žalované ze dne 22. 1. 2021, č. j. X (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím byla žalobkyni zamítnuta žádost ze dne 14. 12. 2020 o změnu výše invalidního důchodu poskytovaného pro invaliditu prvního stupně podle § 41 odst. 3 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“) pro

Shodu s prvopisem potvrzuje: J. R.

nesplnění podmínek dle § 39 odst. 2 písm. b) a c) zákona o důchodovém pojištění, neboť podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Mladá Boleslav (dále jen „OSSZ“) ze dne 31. 12. 2020 je žalobkyně nadále invalidní pro invaliditu prvního stupně dle § 39 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění.

2. Žalobkyně v žalobě namítla nesprávné posouzení svého zdravotního stavu. Vyjádřila nesouhlas s tím, že posouzení proběhlo v její nepřítomnosti, aniž se posudkoví lékaři přesvědčili o jejím skutečném fyzickém a psychickém stavu. Uvedla, že nevydrží déle chodit, stát ani sedět. Trpí častými bolestmi hlavy způsobujícími nevolnosti, které trvají i více dní, při nichž není schopna ani činností v domácnosti. Trpí bolestmi páteře a levé dolní končetiny, přičemž dle vyjádření lékařů není možná další operace. Chodí o dvou francouzských holích a i tento pohyb jí činí problémy. Neobejde se bez pomoci blízkých. K tomu předložila nové lékařské zprávy.
3. Žalovaná s ohledem na žalobní námitky navrhla provést důkaz posudkem posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“) ve smyslu § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 582/1991 Sb.“). Rozhodnutí ponechala na úvaze soudu.
4. Krajský soud v Praze na základě včas podané a přípustné žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), jimiž je vázán. Vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
5. Ze správního spisu plyne, že žalobkyně požádala dne 14. 12. 2020 o změnu výše invalidního důchodu poskytovaného pro invaliditu prvního stupně z důvodu zhoršení zdravotního stavu. Posudková lékařka OSSZ v posudku ze dne 31. 12. 2020 vyhotoveném po jednání v nepřítomnosti žalobkyně dospěla k závěru, že žalobkyně je invalidní v prvním stupni, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla její pracovní schopnost o 35 %. Rozhodující příčinou nepříznivého zdravotního stavu určila zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII oddílu E položce 1c přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (dále jen „vyhláška o posuzování invalidity“). Žalovaná s odkazem na tento posudek prvostupňovým rozhodnutím zamítla žádost žalobkyně o zvýšení invalidního důchodu. Žalobkyně podala proti prvostupňovému rozhodnutí námitky. V námitkovém řízení byl její zdravotní stav posouzen v její nepřítomnosti posudkovou lékařkou žalované, která v posudku ze dne 17. 3. 2021 dospěla ke shodnému závěru jako posudková lékařka OSSZ. Žalovaná na podkladě tohoto posudku napadeným rozhodnutím zamítla námitky žalobkyně a potvrdila prvostupňové rozhodnutí.
6. Podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Podle § 39 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně, b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.
7. Nárok na invalidní důchod je podmíněn zdravotním stavem pojištěnce a rozhodnutí je závislé na odborném lékařském posouzení. Posouzení míry poklesu pracovní schopnosti je otázkou odbornou, soud si tedy o ní nemůže učinit úsudek sám a zdravotní stav

samostatně nepřezkoumává. Podle § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb. zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění posuzují posudkové komise jako orgány MPSV. I tento posudek pak soud hodnotí podle zásad uvedených v § 77 odst. 2 s. ř. s. Posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 9. 2003, č. j. 4 Ads 13/2003-54, č. 511/2005 Sb. NSS, či ze dne 15. 5. 2013, č. j. 6 Ads 11/2013-20). Požadavek úplnosti a přesvědčivosti posudku spočívá v tom, že se posudková komise musí vypořádat se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítal, a své posudkové závěry musí náležitě odůvodnit. Z posudku musí být zřejmé, že zdravotní stav posuzovaného byl komplexně posouzen na základě úplné zdravotnické dokumentace s přihlédnutím ke všem tvrzeným obtížím, aby nevznikly pochybnosti o úplnosti a správnosti klinické diagnózy. V posudku musí být uvedeno, zda zjištěný zdravotní stav zakládá dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav a pokud ano, které zdravotní postižení bylo vzato za jeho rozhodující příčinu v případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je více zdravotních potíží (§ 2 odst. 3 vyhlášky o posuzování invalidity), přičemž jednotlivé hodnoty procentní míry poklesu pracovní schopnosti stanovené pro jednotlivá zdravotní postižení se nesčítají, ale procentní míra poklesu pracovní schopnosti se stanoví podle tohoto zdravotního postižení se zřetelem k závažnosti vlivu ostatních zdravotních postižení na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu se považuje zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Procentní míru poklesu pracovní schopnosti posudková komise hodnotí podle charakteru zdravotního postižení na základě vyhlášky o posuzování invalidity, přičemž zdravotní postižení podřadí podle jeho druhu a intenzity pod příslušnou kapitolu, oddíl a položku přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, a současně odůvodní míru poklesu pracovní schopnosti v rámci stanoveného rozpětí, včetně případného navýšení dle § 3 vyhlášky o posuzování invalidity.

8. Soud s ohledem na zpochybnění správnosti posouzení zdravotního stavu provedl důkaz posudkem posudkové komise MPSV v Praze (dále jen „posudková komise“) ze dne 5. 10. 2021, který si dle § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb. vyžádal.
9. Posudková komise při vypracování posudku vycházela z dostupných vyšetření a lékařských nálezů, které byly v posudku podrobně popsány (zejména neurologických vyšetření ze dne 14. 1. 2021 a 22. 2. 2021, revmatologických vyšetření ze dne 28. 8. 2020 a 21. 12. 2020, RTG vyšetření páteře ze dne 21. 12. 2020, MRI vyšetření bederní páteře z června 2019 krční páteře ze dne 11. 11. 2020, ortopedického a chirurgického vyšetření ze dne 8. 3. 2021 a psychiatrických vyšetření z 8. 2., 27. 4. a 25. 9. 2021), a z vlastního vyšetření žalobkyně v komisi odbornou lékařkou MUDr. T. M. z oboru psychiatrie, která hodnotila zdravotní stav žalobkyně jako středně těžkou depresivní poruchu, přičemž konstatovala, že současná farmakoterapie byla bez efektu. Posudková komise konstatovala, že žalobkyně byla sledována na psychiatrii od 2. 12. 2020, onemocnění však trvalo déle, po celou dobu chronických bolestí páteře. Žalobkyně užívala psychofarmaka, depresivní náladu se však nedařilo odklonit, byla emočně labilní, lítostivá s téměř trvalou pláčivostí, depresivní symptomatologie a bolestivé prožívání se zhoršovalo, trpěla nespavostí, užívala léky na nespavost a proti bolesti ve vyšších dávkách. Dále žalobkyně trpěla diskopatií L 4/5 s chronickou zánikovou symptomatikou L5 vlevo. Byla po operaci bederní páteře (laminektomie obratlového těla L 4/5) v květnu 2018 s komplikovaným pooperačním

průběhem, vyšetření potvrdila epidurální fibrotické pooperační změny, vyšetření z června 2019 též výhrěz disku L 4/5 s tlakem na durální vak a kořen L5 vlevo. Stehno bylo vlevo o 2 cm užší, levý bérce o 0,5 cm, cití bylo změněné v dermatomech L4 a S1 vlevo, předklon v bedrech byl minimální pro bolest, přičemž žalobkyně pro bolest chodila o francouzských holích. Žalobkyně trpěla též ankylozující spondylitidou II. stupně s pozitivitou HLA B27. Posudková komise dospěla k závěru, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu byla ke dni vydání napadeného rozhodnutí chronická smíšená anxiózně depresivní porucha středního stupně se značným snížením úrovně sociálního fungování, přičemž výkon některých denních aktivit byl omezen. Zdravotní postižení hodnotila dle kapitoly V (duševní poruchy a poruchy chování) položky 4 (afektivní poruchy – poruchy nálady) písm. c (středně těžké postižení), pro kterou je stanoveno rozpětí poklesu pracovní schopnosti 30 až 45 %. Míru poklesu pracovní schopnosti posudková komise stanovila na horní hranici rozmezí z důvodu neuspokojivé kompenzace stavu. S ohledem na další zdravotní postižení (diskopatii L 4/5 s chronickou zánikovou symptomatikou L5 a ankylozující spondylitidu) horní hranici dále navýšila o 10 procentních bodů. Míra poklesu pracovní schopnosti tedy činila 55 %. Posudková komise uzavřela, že žalobkyně byla k datu vydání napadeného rozhodnutí invalidní ve druhém stupni. Byla schopna vykonávat výdělečnou činnost s podstatně menšími nároky na tělesné a duševní schopnosti a b menším rozsahu a intenzitě. Doba platnosti posouzení byla stanovena do 31. 10. 2023, neboť lze očekávat zlepšení a kompenzaci duševního stavu při delší komplexní psychiatrické léčbě.

10. Soud dospěl k závěru, že zdravotní stav žalobce byl prokázán a dostatečně vyhodnocen posudkem posudkové komise. Posudková komise při vypracování posudku vycházela z dostupné zdravotnické dokumentace žalobkyně a vlastního vyšetření při svém jednání odborným lékařem. Závěr o depresivní poruše středního stupně, resp. značném snížení úrovně sociálního fungování a omezení výkonu některých denních aktivit logicky koresponduje s popsányými psychiatrickými zprávami a vlastním vyšetřením žalobkyně při jednání posudkové komise, podle nichž se depresivní náladu nedaří odklonit, žalobkyně byla emočně labilní, myšlení bylo katatymní, bylo přítomno sebeobviňování, lítostivost, téměř trvalá plačtivost a nespavost. Posudková komise zdůvodnila stanovení míry poklesu pracovní na horní hranici procentního rozmezí pro tuto položku, kdy vzala v úvahu stávající neuspokojivou kompenzaci stavu, i zvýšení horní hranice o 10 procentních bodů dle § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity s ohledem na vliv dalších zdravotních postižení, diskopatie L 4/5 s chronickou zánikovou symptomatikou a ankylozující spondylitidy. Žádný z účastníků závěry posudkové komise v řízení před soudem nikterak nezpochybnil.
11. Posudek posudkové komise odpovídá požadavkům úplnosti a přesvědčivosti vymezeným judikaturou správních soudů, pokud jde o stanovení míry poklesu pracovní schopnosti k datu vydání napadeného rozhodnutí, a v tomto ohledu se s jeho závěry soud ztotožnil. Komise popsala zdravotní stav žalobkyně, zdravotní postižení, které je rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, podřadila je pod příslušnou položku přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity a odůvodnila stanovenou procentní míru poklesu pracovní schopnosti, přičemž přihlédla k vlivu ostatních zdravotních postižení (§ 2 odst. 3 a § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity). Ze závěrů posudkové komise vyplývá, že míra poklesu pracovní schopnosti žalobkyně (nejméně) k datu vydání napadeného rozhodnutí činila 55 %, což odpovídá invaliditě II. stupně dle § 39 odst. 2 písm. b) zákona o důchodovém pojištění. Lze proto konstatovat, že žalovaná vycházela při

svém rozhodování z nesprávně zjištěného skutkového závěru, že míra poklesu pracovní schopnosti činila pouhých 35 %. Žalobou napadené rozhodnutí je tedy nezákonné.

12. S ohledem na výše uvedené soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení (§ 78 odst. 1 a 4 s. ř. s.). V něm je žalovaná vázána právním názorem soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.) a je povinna mezi podklady svého rozhodnutí zařadit i posudek posudkové komise ze dne 20. 5. 2021 (§ 78 odst. 6 s. ř. s.). Žalovaná bude vycházet z toho, že nejméně k datu vydání napadeného rozhodnutí byla žalobkyně invalidní v II. stupni, neboť míra poklesu její pracovní schopnosti v důsledku dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, jehož hlavní příčinou byla chronická depresivní porucha středního stupně dle kapitoly V položky 4c, činila 55 %. Soud poznamenává, že posudek posudkové komise vykazuje dílčí nedostatek, pokud jde o datum změny stupně invalidity, neboť sice jednoznačně konstatuje, že zdravotní stav žalobkyně odpovídající druhému stupni invalidity trval i ke dni vydání napadeného rozhodnutí, nicméně nevysvětluje, zda nevznikl dříve. Bude tedy na žalované, aby v dalším řízení v součinnosti se svými posudkovými lékaři v tomto ohledu posouzení doplnila.
13. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaná nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměla úspěch. Žalobkyně byla ve věci úspěšná, a náleží jí tedy náhrada účelně vynaložených nákladů řízení. Náklady řízení tvoří náhrada poštovního, které dle obsahu spisu žalobkyně vynaložila v souvislosti s odesláním žaloby a omluvy z jednání. Náhradu nákladů řízení je žalovaná povinna uhradit žalobkyni ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku (§ 54 odst. 7 s. ř. s.). Soud připomíná, že dle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu je v řízení podle soudního řádu správního vyloučeno použití § 151 odst. 3 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 9. 2015, č. j. 6 As 135/2015-79).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 15. listopadu 2021

Mgr. Lenka Oulíková, v. r.
soudkyně